

Felahi=egip.kmetje. Nil (hapi)je poplavlal enkrat letno (največja vročina, napovedano, novo leto). Zarad tega je blu velik prebiwawstwa, pol je bl premal polj, sa nardil umetno namakanje, ka so prečno čez reko nardil kanale, in so nastal bazeni, pa kanalih je pa voda nut šla, pol ko je voda odteгла, sa pa ki usjal, pazim je dazorelo, pamlad sa žel in spravlal u kašče ali žitnice (iz ilovce). U Mezo. sa ble naravne razmere za poljedelstvo manj ugodne (vročina, tigris ni za namakanje, težko napovedali poplave). Redili so govedo, pšenico, prašiče, gosi, race. Za prevoz sa uporabla osla (od 2.tis.pnš)paznaje kojna-za vleko in ježo). Zarad namakanja je blu triba nardit zlu stvazi (jarke, kotanje, prekopi, nasipi)-tu sa dilale vasko občine, ker dlu ni blu tuk zabtiwmu, kot u mezo. za mir je skrbila vojska. Za uzdrževanje države sa vladarji pabiral dauke (blago). Sumerški svećeniki sred 4.st.pnš iznajdl pisaua (pisava=davki, pogodbe, hvalili vladarje, kasneje zakone). **Zgradba družbe u st.eg:** faraon *ukazuje vezirjem, vezirji poročajo faraonu, ukazujejo nižjim uradnikom*. Nižjki uradniki *izbirajo in oskrbujejo kmete, rokodelce, delavce, trgovce*. **Vojska:** red in mir, sest: pehota, od 17.st pnš pa tudi bojni vozovi. **Svećeniki:** ugeden, opravljali verske obrede, služba dedna, ukvarjali z znanostjo, ni plačevav daukov. **Družbena zg.u st.eg:** hierarhično urejena. **Plemstvo:** na čelu faraon, egipt je blu negova os.last. pobirau dauke, u vladajoči del so spadal: uradniki, svećeniki, vojaški častniki. Imeli veliko moči in bogastva. **Meščanstvo:** šibak sloj, obrtniki, trgovci, umetniki, pisarji. Plačval so dauke, služili vojska, živeli u mestih. **Kmetje:** kmetje, sužnji. **Sužnji:**voji ujetniki, nesvobodni, brez pravic. **Življenje:** umivali 2x na dan. Uporabljajali parfume, za britje so mel bronasto britev, svećeniki so se brili po celem telesu. Frizura ni bla važna. **Oblačila:** platnena, sprva moški le ledveni predpasnik, ženske pa dougo kitlo, čez prsi naramnice. Kasneje se je tu spremenil, plemstvo: nagupana in nabrana iz finega tankega platna. **Hrana:** kruh (pšenična in ječmenova moke) in pir(pšenice+dišave), jedl so tud čebula, ribe, govedino, pečena gos. **Hiše:** glinena opeka, slama. Imel so sončne in vodne ure. Poročil so se pr 12,13 leth, tipi pr 15 in 16 ih. Življ.doba:25 let. Mož več žena, faraon eno + več 100. **Egipt in Mezo:** Egipt: **O deželi:** egip.civil razvila v rodovitni, 20km široki Nilovi dolini. **St.država:** z združivjo obeh egiptov. (3000 pnš.). država se je delila na 42 okrožij ali nomov. **Sr.država:** 11.dinastije utemeljili srednjo državo s Tebami kot prestolnico. V času 12.dinastije, ko so osvojili del z zlatom bogate dežele Nubije, s tem so povečali obseh delovnih površin. V 17.st pnš sa se u egipt preselili HIKSI (zveza semitskih plemen, ki so se umaknili iz Anatolije). **Nova država:** zg.nove države je začiu faraon AHMOZE, začetnik 18.dinastije, ki je pregnal Hekse in združil Egipt pod enotno oblastjo s prestolnico v Tebah. Faraoni so postali božanska bitja, imeli poroke med brati in sestrami. **Mezo (zibeuka civilizacije):** mezo je pokrajna med Eufurat in Tigris. Tu se je izoblik.1.visoka civilizacija v zg. ki jo je med letoma 3100 in 3000 pnš ustvarilo ljudstvo Sumercev. Na izoblikovanje civilizacije je uplivala tudi trgovina, saj so morali skor use uvažat. Vodilna vloga u družb sa imil svećeniki. Mestnemu bogu je pripadala vsa zemlja u mestu. Sumerkse državice so ble mejhne mestne države. Središče mest sa bli zigurati ali terasasti templji. **Fenicija in Palestina: Fen (dežela škrлата)** Pal + Fen v 3.tis pnš imenovala dežela KANAAN (škrlat=prebivalci so farbal tkanino u škrlatna farba). Vrh sa dasigl v prvi polovici 1.tis. pnš. **Iznajdba črk:** anglež Flinders Patrie na Sinaju 1.1904 je najdu kamnite ploščice, papisane z najstarejšim črkopisom-sinajsko pisavo. **Palestina:** unu od mojzesa, ka ih je pelev iz sužensua u egiptu u oblublenu dežela. **Indija:** Ind.civilizacija se je razvila iz neolit.kult. Okol leta 1400 pnš sa se u ind predelil indoeuropski ariji in uničil indska mesteca. Indijo od leta 1400-550 pnš imenujemo vedska indija. Kasneje se je družba razslojila u 4 kaste. **Budizem:** v 6.st pnš se je političnu težišče z Z prenslu na V Indije. Z nastankom mest se je okrešiu sloj meščanstva. Budizem učl o enakosti vseh ljudi, o nenasilju, dobrotnosti do useh živih bitij ter zahteva odpravo kast. Pol rata budizem vodilna religija indije (272-237 pnš).